

Oppgave 1.1)

$$x(\text{min}) = \text{antall minutt}$$

$$y(\text{temp}) = \text{antall } ^\circ\text{C}$$

$x(\text{min})$	0	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	25	30
$y(^{\circ}\text{C})$	98°	84°	78°	73°	70°	66°	63°	60°	58°	56°	53°	51°	48°

$$a) \quad y(x) = C \cdot e^{\lambda x}$$

Plotter vi $Y = \ln y$ mot $X = x$ får vi:

$$\begin{aligned}\ln y &= \ln C \cdot e^{\lambda x} = \ln C + \ln e^{\lambda x} \\ &= \ln C + \lambda x \cdot \ln e \\ &= \ln C + \lambda \cdot x \cdot 1 \\ &= \ln C + \lambda \cdot x\end{aligned}$$

Vi kan presentere $A = \ln C$ og $B = \lambda$

Da får vi:

$$\ln y = Ax + B$$

Altso en lineær funksjon.

b)	X	0	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	25	30
	Y	4,58	4,43	4,36	4,29	4,25	4,19	4,14	4,09	4,06	4,03	3,97	3,93	3,87

Ut ifra målingene bestemte vi funksjonen:

$$Y(x) = -0,02x + 4,45$$

c) Vi velger 2 punkter fra grafen vi kopt i Geogebra:

$$p(5,5, 4,33) = (p_1, p_2)$$

$$\text{og } q(8,5, 4,26) = (q_1, q_2)$$

$$A = \frac{p_2 - q_2}{p_1 - q_1} = \frac{4,33 - 4,26}{5,5 - 8,5} = \frac{0,07}{-3} \approx -0,02$$

$$B = p_2 - A \cdot p_1 = 4,33 - (-0,02) \cdot 5,5 = 4,33 + 0,11 = 4,44$$

$$\text{Altso } \lambda = A = -0,02$$

$$\text{og } \ln C = B = 4,44 \rightarrow C = e^B$$

Vi plotter disse i GeoG:

$$\begin{aligned}y(x) &= C \cdot e^{\lambda x} \\ &= e^{4,44} \cdot e^{-0,02x} \\ &= e^{4,44 - 0,02x}\end{aligned}$$

Her har vi sammenhengen mellom C og λ .

Oppgave 1.2)

$$y(x) = C \cdot x^r$$

a) $Y = \ln y$ mot $X = \ln x$

$$Y(x) = \ln y = \ln C \cdot \ln x^r \\ = \ln C + r \cdot \ln x$$

$$\left. \begin{array}{l} A = r \\ B = \ln C \end{array} \right\} Y(x) = \ln y = A \cdot \ln x + B$$

b)

$X (\ln x)$	0	0,69	1,38	1,79	2,08	2,30	2,48	2,64	2,77	2,89	3,00	3,22	3,4
$Y (\ln y)$	4,58	4,43	4,36	4,29	4,25	4,19	4,14	4,09	4,06	4,03	3,97	3,93	3,87

Vi får fra punktene bestemmer vi funksjonen:

$$Y(x) = -0,2x + 4,62$$

c) Vi velser to punkter p og q:

$$p = (p_1, p_2) = (1, 4,41)$$

$$q = (q_1, q_2) = (2, 4,21)$$

$$A = r = \frac{p_2 - q_2}{p_1 - q_1} = \frac{4,41 - 4,21}{1 - 2} = \frac{0,20}{-1} = -0,20$$

$$B = \ln C = p_2 - A \cdot p_1 = 4,41 - (-0,20) \cdot 1 = 4,61 \rightarrow C = e^B = e^{4,61}$$

$$y = C \cdot x^r = e^{4,61} \cdot x^{-0,2}$$

C er skjæringspunktet; $y(x)$ og r er stigningstallet, sammenhengen mellom de to er grafen vi har tegnet.

$$\begin{array}{ll} C_1 = e^{4,44} & C_2 = e^{4,61} \\ \lambda = -0,02 & r = -0,2 \end{array}$$

Oppgave 1.3)

$x (\text{min})$	0	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	25	30
$y (C^\circ)$	98°	84°	78°	73°	70°	66°	63°	60°	58°	56°	53°	51°	48°
$y = C \cdot e^{\lambda x}$	84,38	81,45	78,66	75,19	72,24	69,41	66,69	64,02	61,56	59,15	56,83	54,92	46,53
$y = C \cdot x^r$	Ø	82,42	76,32	70,34	66,32	63,31	61,30	59,29	57,28	56,27	55,27	53,26	51,25

Vi ser at begge modellene er ganske unøyaktig. Vi syntes at det er vanskelig å si hvilken som passer best, siden begge passer like bra som de passer dårlig. Model 1 er mer nøyaktig i de første målingene og model 2 er mer nøyaktig på de siste. Vi velger å si at Model 1 passer best siden model 2 ikke har svar i $x=0$ og er generelt mer unøyaktig i resultatene.

